

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Геолого-географічний факультет
Кафедра морської геології, гідрогеології, інженерної геології, та
палеонтології

Силабус курсу
Курсова робота з морської геології

Обсяг	4,5 кредити ЄКТС / 135 годин
Семестр, навчання	рік 6 семестр; 3 рік
Дні, час, місце	за розкладом занять
Викладачі	Керівники курсових робіт
Контактний телефон	(048)2681045
Е-mail	geology.onu@gmail.com
Робоче місце	Шампанський пров. 2, корпус геолого-географічного факультету, кафедра морської геології, інженерної геології, гідрогеології та палеонтології
Консультації	Згідно з графіком консультацій

КОМУНІКАЦІЯ

Спілкування в аудиторії за розкладом. Інші види комунікації: консультація за розкладом, e-mail керівників курсових робіт, zoom.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Курсова робота з морської геології є видом самостійної письмової наукової роботи реферативного чи реферативно-дослідного характеру, яка спрямована на вивчення конкретної наукової проблеми і допомагає студенту поступово опанувати навички науково-дослідної роботи та готує його до виконання випускної кваліфікаційної роботи.

Пререквізити – «Загальна геологія», «Загальна екологія», «Фізика з основами астрономії», «Хімія (загальна, фізична, колоїдна та аналітична)», «Основи екології геосфер», «Основи топографії», «Геоморфологія з основами четвертинної геології», «Структурна геологія і геокартування» «Геологорозвідувальна справа», «Морська геологія», «Історична геологія та палеонтологія», «Інформатика і обробка геологічних даних», «ГІС-технології», «Мінералогія та кристалографія», «Літологія», «Мікропалеонтологія», «Осадкові басейни та палеогеографія», «Методи морських геологічних досліджень».

Місце дисципліни в освітній програмі: вибіркова.

Мета курсової роботи з морської геології - навчитися вивчати конкретну наукову проблему в галузі морської геології, підготуватися до написання у майбутньому випускної кваліфікаційної роботи, розвивати уміння виявити дослідницький підхід до явищ дійсності на прикладі рішення будь-якої вузької проблеми в рамках обраної теми. У процесі роботи над курсовим дослідженням здобувач всебічно вивчає літературу, фондові та архівні матеріали,

інформаційні джерела, аналізує та узагальнює отриману інформацію з проблеми, опановує методи наукового пізнання. Дослідницька діяльність здобувачів у процесі виконання курсової роботи спрямована на отримання нових знань з морської геології, формулювання проблеми дослідження, розробку плану, пошук засобів її розв'язання й перевірки результатів.

Завдання курсової роботи :

- самостійне дослідження актуальних питань професійної діяльності майбутнього морського геолога;
- розвиток навичок всебічного творчого, наукового аналізу наукової, методичної та іншої літератури з проблематики морської геології, її наукових і практичних питань;
- аналіз, обробка та інтерпретація емпіричного матеріалу та результатів наукового дослідження;
- вироблення навичок та умінь грамотно та переконливо викладати науковий матеріал, особисту позицію щодо розглянутої проблеми, чітко формулювати теоретичні узагальнення, висновки та практичні рекомендації;
- оволодіння прийомами наукової мови та письма формування вмінь презентувати результати власних досліджень;
- дотримання норм оформлення текстів відповідно до чинних стандартів;
- дотримання принципів академічної доброчесності.

ОПИС КУРСУ

Зміст курсової роботи

Змістовий модуль 1. Опрацювання літературних і фондкових джерел з теми курсової роботи.

Змістовий модуль 2. Виконання практичної (творчої) складової роботи – аналіз наявних матеріалів, проведення власних досліджень.

Змістовий модуль 3. Написання тексту курсової роботи.

Змістовий модуль 4. Підготовка до захисту і захист курсової роботи

Курсова робота виконується на основі вивчення спеціальної вітчизняної та зарубіжної літератури, досвіду з обраної проблеми, а також результатів власних досліджень реального об'єкта з метою вирішення визначених прикладних завдань у сфері майбутньої професійної діяльності.

Тема і зміст курсової роботи повинні відповідати спеціальності студента та Стандарту вищої освіти. Курсова робота з морської геології повинна містити узагальнення та аналіз літературних і картографічних матеріалів з галузі морської геології, бажано з використанням фондкових матеріалів та результатів власних досліджень. У курсовій роботі мають бути застосовані елементи дослідницької творчої роботи, виконаної студентом самостійно.

Теми обираються відповідно до наукових (ініціативних) досліджень, які виконуються кафедрою морської геології, гідрогеології, інженерної геології та палеонтології, а також у межах професійного спрямування студента за матеріалами, зібраними або отриманими самостійно студентом. Тематика

курсів робіт щороку оновлюється, обговорюється і затверджується на засіданні кафедри. Тематика курсових робіт має бути актуальною, відповідати сучасному рівню розвитку морської геології. Студенти мають можливість обрати тему відповідно до їх уподобань, власних можливостей, результатів НДРС, практичного досвіду роботи за фахом (для студентів, які поєднують навчання з роботою на підприємствах, в установах тощо), узгодивши її зі своїм науковим керівником відповідно до ОПП «Морська геологія, гідрогеологія та інженерна геологія».

За тематикою курсові роботи можуть бути різноплановими:

- реферативні курсові роботи, в яких глибоко і всебічно розглядаються і критично оцінюються проблеми сучасної морської геології, глибоко висвітлюються і узагальнюються певні аспекти окремих напрямків морських геологічних досліджень, в т.ч. геохімічних, геофізичних, геоекологічних тощо;
- курсові роботи науково-дослідного характеру, в яких розглядаються результати науково-дослідних робіт, що виконувалися студентом самостійно при його участі в розробці наукової тематики кафедри, госпдоговірних і держбюджетних темах;
- курсові роботи виробничого характеру, в яких обґрунтовується застосування методів морських геологічних досліджень для вирішення конкретної прикладної задачі;
- курсові роботи навчально-дослідного характеру, в яких перед студентом ставиться завдання поглибленого вивчення певного аспекту (методичного чи інтерпретаційного) того чи іншого методу, який застосовується при морських геологічних дослідженнях.

Орієнтовна тематика курсових робіт з морської геології:

1. Метанові газогідрати у Чорному морі
2. Використання методів Дистанційного Зондування Землі в морській геології
3. Геологічна будова та історія геологічного розвитку Антарктичного півострова в районі української антарктичної станції «Академік Вернадський»
4. Бентосні форамініфери як пошукова ознака метанових аномалій в донних відкладах північно-західного шельфу Чорного моря
5. Еколого-геологічні фактори впливу на екосистеми Чорного та Азовського морів.
6. Газогідрати Чорного моря.
7. Геологія острова Зміїного.
8. Палеогеографічні реконструкції північно-західного шельфу Чорного моря за останні 25 тис. років.
9. Осадконакопичення у рифтових зонах Світового океану та в СОХ.
10. Осадконакопичення в шельфових зонах бесприпливних морів.
11. Серединно-океанічні хребти.

12. Процеси аутигенного мінералоутворення на шельфі та континентальному схилі
13. Історія розвитку Чорного моря за останні 30 тис. років.
14. Геологічна історія формування лиманів Північного Причорномор'я.
15. Геологічна будова Причорноморської западини (Північне Причорномор'є).
16. Холодні сипи та грязьовий вулканізм на П-З шельфі та континентальному схилі Чорного моря.
17. Походження Чорноморської западини.
18. Глинисті мінерали Чорного моря.
19. Зміни рівня Чорного моря і положення русел палеорічок Північного Причорномор'я у четвертинному періоді.
20. Пізньочетвертинні відклади північної частини Чорного моря

Після визначення теми курсової роботи студенту необхідно підібрати і ознайомитися з літературою (включаючи довідкову), з фондовими матеріалами районів досліджень. В установлений та узгоджений з науковим керівником термін студент має скласти план курсової роботи та графік його виконання. Після вирішення всіх організаційних питань і завершення підготовчих робіт студент приступає до написання курсової роботи.

Виконання та захист курсової роботи здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol_2022.pdf.

У курсовій роботі не повинно бути академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації та списування згідно «Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І. І. Мечникова» (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/acad_council/polozhennya-antiplagiat-2021.pdf).

Структура курсової роботи

Курсова робота як повинна мати певну логіку побудови, послідовність і завершеність. За змістом і якістю оформлення вона повинна відповідати сучасним вимогам, які ставлять до таких робіт.

Структура курсової роботи така:

- титульна сторінка;
- зміст;
- вступ;
- розділи;

- висновки;
- список використаних джерел.

Бібліографічний опис списку використаних джерел студент може оформляти за власним вибором з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 “Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання” або одним зі стилів з рекомендованого переліку стилів оформлення списку наукових публікацій (див. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#n88>)

Обсяг тексту курсової роботи жорстко не лімітується, але бажано, щоб він був в межах від 20 до 35 стор.

Захист курсової роботи

Захист курсової роботи проводиться у присутності комісії, яка складається з 3-х викладачів кафедри. Склад комісії призначає завідувач кафедри. Захист складається з доповіді результатів дослідження здобувача (до 10 хв.), яка супроводжується презентацією. Захищені курсові роботи зберігаються на кафедрі протягом 3 років.

Захист курсової роботи здобувача вищої освіти відбувається перед комісією до початку екзаменаційної сесії.

Комісія оцінює:

- зміст та оформлення курсової роботи;
- якість доповіді здобувача вищої освіти про зміст курсової роботи;
- повноту і правильність відповідей на поставлені здобувачеві вищої освіти запитання.

Під час захисту курсової роботи здобувач вищої освіти зобов’язаний дати вичерпні відповіді на питання та зауваження. Захист курсової роботи фіксується в протоколі кафедри.

Кращі курсові роботи з морської геології та роботи, написані за результатами наукових досліджень, включаються в програму наукової студентської конференції, яка проводиться в квітні. Студенти, які взяли участь у роботі конференції, виступили на ній з доповіддю за темою курсової роботи, звільняються від захисту роботи за рішенням кафедри. Кращі курсові роботи можуть бути рекомендовані для участі в конкурсі науково-дослідних робіт студентів та для опублікування у фахових виданнях.

Перелік рекомендованої літератури

Основна

1. Митропольський О. Ю., Іванік О. М. Морська геологія. - К. : ВПЦ "Київський університет" , 2016 . - 480 с.
2. Основи морезнавства : підруч. в 3 ч. / НАН України. Морський гідрофіз.ін-т, Відділення морської геології і осадового рудоутворення НАН України. – К.; Севастополь, 2012. (Ч. III : Геологія і корисні копалини Світового океану / Шнюков Є.Ф., Пасинков А.А.,
3. Зіборов А.П. - Севастополь : НПП "ЭКОСИ-Гидрофизика". – 2010. - 533 с.)

4. Куліков П., Сукач М. Програма розробки корисних копалин Світового океану / Підводні технології, № 03. - 2016. С. 3-13.
5. Волович О. Стан і перспективи освоєння видобутку газогідратів в українському секторі Чорного моря. Аналітична записка.
<http://od.niss.gov.ua/articles/492/>
6. ДСТУ 3008-2015. Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання. На заміну ДСТУ 3008-95; чинний з 2017-07-01. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 26 с.;
7. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / Нац. стандарт України. Вид. офіц. [Уведено вперше; чинний від 2016-07-01]. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с.
8. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. – Київ: УкрНДНЦ, 2016. – 20 с.
9. Іванік О.М., Гожик П.Ф. Геолого-геоморфологічні дослідження східноантарктичних морів Південного океану. - К., 2002.
10. Сіренко І.М. Прибережно-морські процеси. Динамічна геоморфологія. Львів: ВЦ ЛНУ ім. І. Франка, 2003. с. 188-210.
11. Стан і якість природного середовища прибережної зони Північно-Західного Причорномор'я: монографія (за ред. Т.А.Сафранова, А.В.Чугай). / Т.А.Сафранов, А.В.Чугай, М.А.Берлінський, О.М.Нікіпелова, Є.А.Черкез, Г.С.Педан (та ін.). Харків : ФОП Панов А.М., 2017. 298 с.
12. Пошуки та розвідка родовищ корисних копалин: електронний підручник: / Омельчук О.В., Загнітко В.М., Курило М.М. – електронний ресурс ННІ «Інститут геології»
13. Федорончук Н.А., Сучков И.А. Тонкое терригенное и аутигенное золото в морских отложениях // Збірник наукових праць ІГН НАНУ. Вип.5. – 2012. – С. 219-226

Допоміжна

1. Адобовська М. В., Буяновський А. О., Тортик М. Й., Тригуб В. І. Методичні вказівки з оформлення та представлення до захисту курсових робіт студентів спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія) [електронний ресурс]. Одеса: ОНУ, 2022. 68 с.
2. David Spencer Cronan. Handbook of Marine Mineral Deposits // CRC Press. – 1999. 424 p.
3. Dunlea, A.G., Scudder, R.P., Murray, R.W. (2018). Marine Sediment. In: White, W.M. (eds) Encyclopedia of Geochemistry. Encyclopedia of Earth Sciences Series. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-319-39312-4_105
4. Jon Erickson. Marine Geology: Exploring the New Frontiers of the Ocean (Living Earth)// Facts on File. – 2002. –336 p.
5. Kevin T. Pickering, Richard N. Hiscott. Deep Marine Systems: Processes, Deposits, Environments, Tectonics and Sedimentation (Wiley Works) 1st Edition // Wiley. – 2015. – 672 p.
6. Kunzendorf H. Marine Mineral Exploration // Elsevier. – 1986. – 299 p.
7. Marine Clastic Sedimentology. Concepts and Case Studies / Editors: J. K.

- Leggett, G. G. Zuffa.– Springer, 1987. 211 p. <https://doi.org/10.1007/978-94-009-3241-8>
8. Rebesco, M. & Camerlenghi, A. 2008. *Contourites*, Elsevier Science, 688pp.
  9. Beaulieu, Stace E.; Baker, Edward T.; German, Christopher R.; Maffei, Andrew (November 2013). "An authoritative global database for active submarine hydrothermal vent fields". *Geochemistry, Geophysics, Geosystems*. 14 (11): 4892–4905. doi:10.1002/2013GC004998.
  11. Berg, R.D., Solomon, E.A. & Teng, FZ. The role of marine sediment diagenesis in the modern oceanic magnesium cycle. *Nat Commun* 10, 4371 (2019). <https://doi.org/10.1038/s41467-019-12322-2>
  12. Boggs, Sam (2012). *Principles of Sedimentology and Stratigraphy* (fifth ed.). New Jersey: Pearson.
  13. Demicco, Robert V., Hardie, Lawrence A. (1994). *Sedimentary Structures and Early Diagenetic Features of Shallow Marine Carbonate Deposits* (First ed.). Tulsa, Oklahoma: Society of Sedimentary Geology.
  14. Fisher R.V. Flow transformation in sediment gravity flows // *Geology*. - 1983. - Vol. 11. - P.273-274.
  15. Hedenquist J. W., Thompson J. F. H., Goldfarb R. J. et al. *Economic Geology 100th Anniversary Volume* // Littleton, CO, Society of Economic Geologists. – 2005. 1133 p.
  16. Hollister, C.D. (1993). "The concept of deep-sea contourites". *Sedimentary Geology*. 82 (1–4): 5–11. doi:10.1016/0037-0738(93)90109-I.
  17. HüNeke, H., and T. Mulder (2011) *Deep-Sea Sediments. Developments in Sedimentology*, vol.
  18. Elsevier, New York. 849 pp.
  19. Hüneke, Heiko (2011). *Deep-sea sediments (in Lithuanian)*. Amsterdam Boston: Elsevier.
  20. Gressly A. *Observation geologique sur le Jura soleurois* // *Neue Dankschriften der allg. Schweiz. Ges. Fur. Ges. Naterwiss. Nouv. Mem. Neuchatel*, 1838-1841.
  21. Meysman, F; Middelburg, J; Heip, C (2006). "Bioturbation: a fresh look at Darwin's last idea". *Trends in Ecology & Evolution*. 21 (12): 688–695. doi:10.1016/j.tree.2006.08.002. PMID 16901581.
  23. Middelburg, Jack J. (2019). "Carbon Processing at the Seafloor". *Marine Carbon Biogeochemistry. SpringerBriefs in Earth System Sciences*. pp. 57–75. doi:10.1007/978-3-030-10822-9_4
  24. Peters, Shanan; et al. (2017). "The rise and fall of stromatolites in shallow marine environments". *Geology*. 45 (6): 487–490. doi:10.1130/G38931.1.
  25. Peters, Shanan (2017). "Sediment cycling on continental and oceanic crust". *Geology*. 45 (4): 323–326. doi:10.1130/G38861.1.
  26. Petersen S., Krätschell A., N. Augustin, Jamieson J., Hein J.R., Hannington M.D., *News from the seabed – Geological characteristics and resource potential of deep-sea mineral resources*, *Marine Policy*, Volume 70, 2016, Pages 175-187. ISSN 0308-597X, <https://doi.org/10.1016/j.marpol.2016.03.012>
  27. Pickering, K. T. (2015). *Deep-marine systems : processes, deposits,*

- environments, tectonics
28. and sedimentation. Chichester, West Sussex Hoboken, NJ: John Wiley & Sons Inc.
  29. Puig Pere, Palanques Albert, and Martín Jacobo. Contemporary Sediment-Transport Processes in Submarine Canyons. - Volume 6, 2014, pp 53-77. <https://doi.org/10.1146/annurev-marine-010213-135037>
  30. Rothwell, R.G., (2005) Deep Ocean Pelagic Oozes, Vol. 5. of Selley, Richard C., L. Robin McCocks, and Ian R. Plimer, Encyclopedia of Geology, Oxford: Elsevier Limited. ISBN 0-12-636380-3
  31. Stow, Dorrik; Smillie, Zeinab (13 February 2020). "Distinguishing between Deep-Water Sediment Facies: Turbidites, Contourites and Hemipelagites". Geosciences. MDPI AG. 10 (2): 68. doi:10.3390/geosciences10020068. ISSN 2076-3263.
  32. Saw V. K. Methane hydrate formation and dissociation in synthetic seawater / V. K. Saw, I. Ahmad, A. Mandal, G. Udayabhanu, S. Laik // Journal of Natural Gas Chemistry. – 2012. – Vol. 21. – P. 624-632.

Електронні інформаційні ресурси

1. <https://www.cliffsnotes.com/study-guides/geology/the-ocean-floor/ocean-floor-sediments>
2. <http://www.csc.noaa.gov/text/glossary.html> - Voigt, B. 1998. Glossary of Coastal Terminology. Washington State Department of Ecology, Coastal Monitoring & Analysis Program, Publication. No. 98-105 (словник)
3. <http://www.ldeo.columbia.edu/> - Ламонтська Обсерваторія (Lamont-Doherty Earth Observatory (LDEO)) (США)
4. World Ocean Review. WOR 3: Marine Resources – Opportunities and Risks. Hamburg: MARIBUS. 2014. <https://worldoceanreview.com/en/wor-3/>
5. Аналітична записка «Перспективи та проблеми видобування метану із газогідратів в українському секторі Чорного моря»- © Національний інститут стратегічних досліджень. <http://old2.niss.gov.ua/articles/1259/>
6. [Ecorportal.univ.kiev.ua](http://ecorportal.univ.kiev.ua) (на сайті представлені матеріали екологічних конференцій, нарад, публікації, результати досліджень, освіта)
7. www.eriukrtel.net (сайт Інституту досліджень навколишнього середовища та ресурсів)
8. <http://www.eea.europa.eu/> (ЕЕА – European Environment Agency)
9. www.menr.gov.ua (сайт Міністерства охорони навколишнього природного середовища)
10. <http://www.iarm.edu.ua> (сайт Центру сталого розвитку та екологічних досліджень)
11. http://www.kodeksy.com.ua/ka/vodnyj_kodeks_ukrainy. – водний кодекс України.
12. Бібліотека Одеського національного університету імені Іллі Мечникова - <http://lib.onu.edu.ua>
- 13.3. Закон України «Про вищу освіту» // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

14. Положення про запобігання та виявлення плагіату у навчальній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова.
https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/acad_council/polozhennya-antiplagiat-2021.pdf
15. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL:
<http://www.nbuv.gov.ua>
16. Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова
https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol_2022.pdf.
17. Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 10 – Природничі науки, спеціальність 103 – Науки про Землю
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/05/28/103-nauki-pro-zemlyu-bakalavr-1.pdf>

ОЦІНЮВАННЯ

Форми контролю і методи оцінювання:

Науковий керівник здійснює контроль за ходом виконання студентом курсової роботи, надає йому необхідну консультативну допомогу у проведенні досліджень та узагальненні результатів. Під час консультацій науковий керівник, окрім надання допомоги студенту, контролює графік виконання того чи іншого розділу курсової роботи. За необхідності окремі студенти можуть запрошуватися на засідання кафедри зі звітом про хід виконання роботи. Кафедра періодично заслуховує інформацію наукових керівників про хід виконання курсових робіт.

Форма контролю курсової роботи – диференційований залік.

Захист курсової роботи проводять на відкритому засіданні комісії у складі не менше трьох викладачів кафедри, в тому числі керівника курсової роботи. Результати захисту курсової роботи оцінюють за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ЄКТС.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: у випадках, коли захист курсової роботи визнається незадовільним, комісія встановлює можливість подання її на повторний захист з доопрацюванням, або зобов'язує опрацювати нову тему.

Політика щодо академічної доброчесності регламентується Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова ([polozhennya-antiplagiat-2021.pdf](https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/acad_council/polozhennya-antiplagiat-2021.pdf) (onu.edu.ua)).

Поведінка в аудиторії: студент повинен неухильно дотримуватися правил внутрішнього розпорядку навчального закладу; інших видів політики, передбаченої нормативними документами, що регулюють навчальний процес у ЗВО.